Retrospectieve studie naar de indicatiestelling voor de eerstelijnspsycholoog in de praktijk.

Haio: TRIPS Jolinde , U.G.
Promotor: DEVEUGELE Myriam
Praktijkopleider: SEGERS Karl

Context: Psychosociale problemen vormen een belangrijke uitdaging voor onze huidige gezondheidszorg. Zowel internationaal als in België worden verschillende samenwerkingsmodellen tussen artsen en psychologen onderzocht. Minister Jo Vandeurzen startte zes projecten met als doelstelling een eerstelijnspsychologische functie te organiseren. Daarnaast bestaat er in de praktijk van Geneeskunde Voor Het Volk te Zelzate een unieke ervaring met een psycholoog ge?ntegreerd binnen de huisartspraktijk gedurende meerdere decennia.

Onderzoeksvraag: Wat kenmerkt de patiëntenpopulatie en de begeleidingstrajecten van en de samenwerking met een psycholoog ge?ntegreerd in een huisartsenpraktijk?

Methode: In de literatuur werd gezocht naar ervaringen met het samenwerken met een psycholoog in de eerstelijn. Voor de kwantitatieve dossierstudie werden 455 trajecten begeleid door de psycholoog van Geneeskunde Voor Het Volk te Zelzate anoniem verwerkt. Nadien werden de vijf artsen en de psycholoog van de praktijk ge?nterviewd rond hun ervaringen.

Resultaten: De algemene demografische gegevens van de patiënten die door de psycholoog gezien worden toont een grote variatie. Er consulteren meer vrouwen dan mannen, en vooral mensen van middelbare leeftijd de psycholoog. De meest voorkomende aanmeldingsproblemen zijn: stoornissen met vooral lichamelijke symptomen (21%), psychosociale problemen en omgevingsproblemen (18%), stress- en aanpassingsstoornissen (16%), angst- en dwangstoornissen (12%), conatieve stoornissen (9%) en stemmingsstoornissen (8%). De nadruk ligt op kortdurende begeleidingstrajecten van niet-complexe problematiek. 22% komt voor 1 sessie, 66% komt voor 2 tot 8 sessies en 18% krijgt meer dan 8 sessies. Gemiddeld komen de patiënten elke 2 weken bij de psycholoog. De psycholoog vermelde uitdrukkelijk een positieve afsluiting voor 36% van de trajecten. De laagdrempeligheid, bereikbaarheid, vertrouwdheid en samenwerking worden door alle betrokkenen genoemd als belangrijk voordelen van de integratie van een psycholoog in een huisartspraktijk. Knelpunten zijn terug te brengen tot de werkbelasting van de psycholoog binnen het beperkte contract van zes uren per week: wachtlijst voor patiënten en onvoldoende formeel overleg.

Conclusie: Het integreren van een psycholoog binnen een huisartspraktijk verdient ondersteuning en verdere uitwerking. Het kader waarbinnen deze psycholoog werkt is bij voorkeur niet rigide. Een verschil met de eerstelijnspsycholoog zoals gedefinieerd binnen de projecten van Minister Jo Vandeurzen is de mogelijkheid tot langere begeleidingstrajecten en intensieve samenwerking. De psycholoog en de arts kunnen samen voor en met elke patiënt een optimaal begeleidingstraject uitwerken. Er wordt aldus vertrokken vanuit de noden van de patiënt en de samenwerking met de arts, eerder dan vanuit een vast kader met een gelimiteerd aantal sessies. Naast de patiëntencontacten heeft de psycholoog als lid van het multidisciplinaire team potentieel ook andere rollen binnen de praktijk zoals ondersteunen van dit team en voorlichting van patiënten, artsen, verpleegkundigen en andere betrokkenen rond psychosociale problemen.